

Sygn. akt I C 838/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Biskupcu I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Wilchowska
Protokolant:	p.o. sekretarza sądowego Natalia Zabłocka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 marca 2017 r. w B.

sprawy z powództwa R. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.

przeciwko A. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 października 2016 r. powód R. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. B. ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 115,69 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, że dochodzona wierzytelność wynika z zawarcia przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, z której pozwany się nie wywiązał. Wierzytelność tę powód nabył na podstawie umowy cesji z 12 sierpnia 2016 r. Powód dochodzi należności odsetkowej od wystawionej przez pierwotnego wierzyciela noty obciążeniowej, ponieważ nie mógł jej dochodzić w elektronicznym postępowaniu, w którym wystąpił o zapłatę roszczenia głównego z uwagi na techniczne ograniczenia.

Pozwany E. W. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 12 sierpnia 2016 r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. a R. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. reprezentowanym przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w K.. Jak wynika z treści § 1 umowy przedmiotem umowy było przeniesienie na rzecz nabywcy wierzytelności pieniężnych określonych w § 3. W § 3 zbywca oświadczył, że przysługują mu niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne w stosunku do dłużników wynikające z zawartych umów, w tym w szczególności z tytułu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych i umów zawieranych w ramach promocji przez użytkowników (...). Zgodnie z postanowieniami umowy zbywca miał przygotować płytę CD, która będzie zawierała wykaz wierzytelności objętych umową. Załącznik zawierać miał numery dłużników w bazie danych zbywcy, nazwiska i imiona dłużników, adresy zamieszkania dłużników, daty zawarcia umów, wymagane doładowania oraz

liczbę wykonanych doładowań, dane dotyczące zadłużonych msisdn, daty i numery faktur obejmujących wymagalne należności lub innych dokumentów potwierdzających istnienie wierzytelności, terminy płatności wskazane na wyżej wymienionych dokumentach, kwotę należności głównej lub kar umownych, kwotę wpłat dokonanych na poczet wierzytelności oraz inne dodatkowe informacje posiadane przez zbywcę na temat dłużników lub wierzytelności niezbędne do dochodzenia tych wierzytelności (o ile zbywca uzna, że ich przekazanie jest zasadne). Zgodnie z ust. 5 § 3 umowy nabywca może sporządzić w formie pisemnej częściowy wykaz wierzytelności, który będzie obejmował wierzytelności, co do których nabywca będzie miał zamiar wszcząć postępowania sądowe. Wykaz zostanie sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron oraz będzie podpisany przez strony umowy.

Powód przedłożył wydruk – wyciąg z listy dłużników.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności k. 5; wydruk k. 6)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu żądanie pozwu nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ponieważ pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie stawiał się na wyznaczone posiedzenie Sąd, stosownie do treści art. 339 § 1 kpc, zobligowany był do wydania w przedmiotowej sprawie wyroku zaocznego.

W przypadku nie podjęcia obrony przez pozwanego stosownie do art. 339 § 2 kpc, w którym określono podstawę faktyczną wyroku zaocznego, sąd - jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości - zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Sąd orzekający podziela stanowiska wyrażone w wyrokach Sądu Najwyższego z 20 października 1998 r. (sygn. akt I CKU 85/98) i 23 września 1997r. (sygn. akt I CKU 115/97) wedle, których niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 kpc domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy wówczas przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości. Niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyrok SN z dnia 7 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, LEX nr 7094).

Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

W niniejszej sprawie Sąd pominął wszelkie dokumenty przedstawione przez powoda w formie kserokopii niedoświadczonych przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem uznając, że kserokopie nie mogą stanowić dowodu, na podstawie którego można czynić ustalenia faktyczne. Należy podnieść, iż charakter kserokopii był wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Podobnie jak odpis, kserokopia może być jednak uznana za dokument stanowiący dowód istnienia oryginału i dlatego podlegający podwójnej ocenie. Raz, jako dokument prywatny, mający stanowić źródło wiadomości o istnieniu oryginalnego dokumentu, a drugi raz, jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o faktach. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest, zgodnie z art. 245 kpc zawarte w nim i podpisane oświadczenie, stąd dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem jest umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczanie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o

treści i formie w niej odwzorowanej. Natomiast bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument. Stanowisku temu Sąd Najwyższy dał wyraz również w późniejszych orzeczeniach (z dnia 27 sierpnia 1998 r., III CZ 107/98, z dnia 18 października 2002 r., V CKN 1830/00, z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00).

Stwierdzić zatem należy, że jeżeli odbitka ksero (kserokopia) nie jest odpowiednio poświadczona, to nie stanowi ona dokumentu, a Sądowi nie wolno przeprowadzać w tej sytuacji dowodu z takiego dokumentu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 10 stycznia 2008r., V ACa 816/07, LEX nr 398729).

Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Jednakże z treści umowy cesji nie wynika jakie konkretne wierzytelności zostały przeniesione na stronę powodową, w szczególności nie wymieniono w niej wprost żadnej wierzytelności wobec pozwanego. Umowa ta bowiem określa jako swój przedmiot wierzytelności pieniężne ujęte w wykazie wierzytelności zapisanej na płycie CD. Jednocześnie dołączone do akt sprawy informacje o wierzytelnościach będących przedmiotem umowy nie identyfikują i nie indywidualizują w sposób dostateczny przedmiotu przelewu. Należy podkreślić, że nabycia wierzytelności w drodze cesji nie można domniemywać i okoliczność ta powinna wynikać wprost z dokumentów. Dane personalne pozwanego zostały wskazane jedynie w wyciągu z listy dłużników, który stanowił dokument automatycznie wygenerowany. Dokument ten nie zawiera wszystkich elementów, o których mowa w § 3 ust. 3 umowy. Zatem wydruk ten w żaden sposób nie potwierdza, że przedmiotem przelewu wierzytelności była także wierzytelność (...) Sp. z o.o. przysługująca względem pozwanego.

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu orzekającego, twierdzenia powoda budzą również wątpliwości co do swej podstawy. Z załączonych dokumentów wynika, że wystawiona została przeciwko pozwanemu nota karna obciążeniowa. Zaś powód nie przedstawił żadnych dowodów świadczących o prawie do naliczenia jakichkolwiek kar. W tej sytuacji obciążenie pozwanego odsetkami od tak naliczonej kary umownej, jako dokonane bez podstawy prawnej, nie znajduje uzasadnienia.

Zgodnie z art. 6 kc to na powodzie ciążył ciężar wykazania nie tylko istnienia zobowiązania, ale także tego że uprawnionym do jej dochodzenia jest powód. Na podstawie załączonych do pozwu dokumentów trudno poczynić takie ustalenia.

Wedle obowiązującej w postępowaniu cywilnym zasady kontradyktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. W myśl art. 232 kpc to strona powodowa była obowiązana wskazać dowody dla stwierdzenia faktu nabycia praw wynikających ze wskazanej w pozwie umowy i powinna liczyć się z negatywnymi konsekwencjami jej nieudowodnienia i w konsekwencji oddalenia powództwa.

W związku ze swoimi wnioskami dowodowymi, wedle których Sąd miałby zobowiązywać pierwotnego wierzyciela do przedłożenia dokumentów, strona powodowa była wzywana przez do wykazania, że (...) Sp. z o.o. odmówił powodowi ich wydania, a ponadto Sąd dodatkowo określił powodowi termin na zgłoszenie wszelkich wniosków dowodowych. Powód nie odpowiedział na powyższe zobowiązanie.

Reasumując, Sąd nie uwzględnił zgłoszonego roszczenia wobec jego nieudowodnienia orzekając jak w wyroku na podstawie wyżej przedstawionych przepisów i art. 6 kc. Art. 6 kc stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten formułuje podstawową zasadę rozkładu ciężaru dowodu w sporze cywilnym. Strona, która podnosi w procesie pewne okoliczności lub fakty, powodujące powstanie określonych skutków prawnych, zobowiązana jest te okoliczności lub fakty przed Sądem udowodnić. Odmienna regulacja powodowałaby bowiem powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia (zob. też T. Sokołowski, Komentarz do art. 6 Kodeksu cywilnego

[w:] A. Kidyba (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, Lex 2009). Jeżeli stronie nie uda się udowodnić okoliczności lub faktów przez nią powołanych, ponosi ona negatywne skutki procesowe, gdyż Sąd nie będzie opierał się na tych okolicznościach lub faktach w swoim rozstrzygnięciu (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r. - IV CSK 25/10; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 marca 2011 r. - VI ACa 966/10).

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności Sąd uznał, że roszczenie powoda nie zostało należycie wykazane.